

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Петър Иванов Генов, дм, Катедра
по обща и клинична патология при Медицински университет Варна

Относно: научен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор на медицинските науки“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Урология“.

Тема на дисертационния труд

„Ролята на NGF, BDNF и техните рецептори TrkA, TrkB и p75NTR за възникване и метастазиране на простатния карцином“

Кандидат: Доц. д-р Николай Тодоров Евтимов, д.м., доцент в Катедра по Хирургически болести, УС по Урология при Факултет Медицина на Медицински университет „Проф П.Стоянов“ - Варна.

Със заповед на Ректора на Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" Варна № Р-109-662 от 14.12.2018 съм определен за член на Научно жури, а с Протокол № 1/14.12.2018 от заседание на същото Научно жури ми бе възложено да изготвя становище относно предадения за официална защита научен труд с автор доц. д-р Николай Тодоров Евтимов.

Биографични данни:

Доцент д-р Николай Тодоров Евтимов дм. е роден на 21.05.1960 във Варна. Завършва средното си образование в III ЕСПУ Варна (1975-1978) и следва медицина в Медицински Университет Варна (1978-1984). След дипломирането си работи в РБ - Тутракан като хирург, завеждащ отделение и директор до 1995 г. След това се премества във

Варна и до 31.03.2000 работи като пластичен хирург в Клиниката по изгаряне и пластична хирургия на ВМА – Варна. Полага успешно изпити за специалност, през 1992 по Хирургия и през 1998 – по Урология. От 2000 г се концентрира върху урологията и работи последователно в АИП, в МБАЛ “Св.Анна“- Варна и в Университетска клиника по Урология в Хале-Витенберг, Германия. През годините д-р Евтимов специализира в страната и в чужбина: лапароскопска и мултиорганна експлантация и бъбречна трансплантация Мартин-Лутер Университет, Хале, Германия; роботна хирургия Да Винчи в Плевен и Клуж-Напока, Румъния. През 2009 и 2011 натрупва международен опит като работи като уролог в Университетска клиника по Урология и Андрология – „Сейнт-Йоан“ Залцбург Австрия. През 2013 защитава дисертация на тема „Системен възпалителен отговор при лапароскопска и класическа радикална простатектомия при карцином на простатната жлеза. Хирургическо и функционално сравнение“ и придобива ОНС „доктор“ по научна специалност „Урология“. Започва преподавателска дейност като хонорован асистент в МУ – Варна. През 2015 година е избран за редовен асистент и през 2017 - за доцент в Катедрата по хирургически болести на МУ - Варна.

Доцент Евтимов има повече от 35години трудов стаж, които включват пет години преподаване.

Оценка на дисертационния труд:

Доцент Евтимов предостави необходимите за рецензиране материали по дисертационния труд на тема: „Ролята на NGF, BDNF и техните рецептори TrkA, TrkB и p75NTR за възникване и метастазирание на простатния карцином” в Научния отдел на Медицински университет - Варна.

Дисертационният труд е базиран на 22 пълнотекстови публикации, свързани с темата на дисертационният труд (от които девет са в реферирани списания) и участия във форуми с отпечатани резюмета, включително и с Импакт фактор. Представена е и монография на тема: НЕВРОТРОФИНИ. Физиологична и патогенна мултифункционалност.

Дисертационният труд съдържа общо 251 страници, добре онагледен с 58 фигури и 44 таблици. Микрофотографиите включително и имунохистохимичните са с високо качество и правилно интерпретирани. Библиографията включва 290 заглавия, актуални за момента. Отделните части – обзор, резултати, обсъждане са в рамките на общоприетото съотношение.

Изследването е извършено върху материалите от 257 простатектомии по повод на локализиран карцином на простатата. Освен анализ от хирургична гледна точка е проведено задълбочено морфологично изследване на биопсираните тъкани (простатна жлеза, карцином, перипростатна мастна тъкан), включващо и имунохистохимично изследване на невротрофини и техните рецептори

Основен фокус на дисертационния труд е изключително актуална тема, посветена на изследване на най-важните невротрофини и техните рецептори в процеса на туморна трансформация и прогресията на карцинома на простатната жлеза. Невротрофините са семейство растежни фактори, осъществяващи ефект чрез свързване със специфични трансмембранни рецептори, които са установени първоначално в нормални клетки на нервната система – симпатикусови, сензорни и холинергични мозъчни неврони, а по-късно и в други нормални клетъчни видове, като: кардиомиоцити, адипоцити, имунни, епителни, гладко-мускулни и ендотелни клетки.

Това обстоятелство обуславя изключително плейотропно действие на невротрофините и възможността им да медираат функции и на други клетъчни видове. От особено значение е обстоятелството, че те се експресират също така и в туморно-трансформирани клетки, което предполага участие в карциногенезата. Изборът на доцент Евтимов да се съсредоточи върху невротрофините очевидно произтича от емпиричния факт, че периневралната инвазия е много характерна морфологична находка за преценка на разпространението на простатния карцином. Точно тези детайли доцент Евтимов успява да обхване – първоначално, в един съдържателен, изчерпателен, съвременен и адекватен на темата литературен обзор. От обзора възникват основната цел – да се установи и оцени качествено локализацията и полуколичествено имунохистохимичната експресия на основните невротрофини (NGF и BDNF), както и техните тирозинкиназни рецептори (специфичните TrkA, TrkB и универсалния p75NTR) в паренхимните и стромните клетки на простатната жлеза при карцином и доброкачествена хиперплазия, както и в отделни зони на перипростатната мастна тъкан.

Получените резултати се съпоставят с анатомични и клинично-лабораторни показатели, като тегло на простатната жлеза, плазмената концентрация на простат-специфичен антиген (PSA), индекс за телесна маса (BMI), с TNM и Gleason score на тумора. Различната експресия за невротрофини в отделните зони на простатния карцином и перипростатни тъкани допринася за точната диагностика при проблемни случаи. Силната експресия на NGF и BDNF се свързва с инвазивност и увеличена пролиферативна активност. Това предполага, че експресията на невротрофините NGF, BDNF и специфичните за тях TrkA и TrkB рецептори се утвърждава като фактор с евентуално прогностично и предиктивно значение.

Лични впечатления

Познавам лично д-р Евтимов от 2000 г когато той започна работа във Варна и се изяви като хирург с определено влечение към морфологичната диагностика. Той проявяваше интерес към всеки детайл от морфологичната дейност, който имаше значение за качеството на оперативната работа и за определяне на последващото поведение при конкретния пациент. Тези обстоятелства ми дават основание да определя д-р Евтимов като добре подготвен специалист-хирург с богат теоретичен опит и доказани умения в много сфери на хирургичната практика.

Заключение:

Представената за Конкурса документация е в пълен обем и отговаря на процедурните изисквания на Медицински университет Варна. Научната продукция на кандидата съответства на необходимите критерии. Приемам справката за научни приноси без забележки. Впечатлен съм от личностните и професионални качества на кандидата и смятам, че напълно отговаря на условията за придобиване на степента.

По тези причини ми е особено приятно да изпълня поетите задължения и да гласувам позитивно на доцент д-р Николай Тодоров Евтимов, д.м., да бъде присъдена научната степен „доктор на медицинските науки“

Подпис:

Професор д-р Петър Генов, д.м.

25. I. 2019